گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۵۵۴۷
سه شنبه ۳ شهریور ۱۴۰۵ ۰:۱۰

ذبیح‌الله آقا میرعبدالله، مدیر و مؤسس لابراتوار پروتزهای دندانی اسپید:

نقش برجسته خلاقیت و نوآوری در گذار از دانش بالینی به افق‌های نوین دندانپزشکی

تجربه سال‌ها فعالیت در حوزه دندانسازی، نگاه تخصصی به چالش‌های این حرفه، ضرورت تقویت آموزش آکادمیک، ساماندهی فعالیت‌های حرفه‌ای و توجه به مهارت‌های مدیریتی و نوآوری، از مهم‌ترین محورهای این گفت‌وگو بود.

به گزارش شبکه خبری مدیران نابغه، ذبیح‌الله آقامیرعبدالله در این گفت‌وگو به بیان تجربیات، دیدگاه‌ها و دغدغه‌های خود درباره حوزه تخصصی و حرفه‌ای دندانسازی پرداخت و مهم‌ترین چالش‌ها، ضرورت‌های آموزشی و مدیریتی، نقش خلاقیت و نوآوری و مسیر پیش‌روی این حرفه را تشریح کرد.

نبود ساماندهی مناسب؛ مهم‌ترین چالش دندانسازی

آقامیرعبدالله مهم‌ترین چالش حوزه دندانسازی را وجود دو مسیر متفاوت برای ورود افراد به این حرفه دانست؛ مسیر نخست، آموزش دانشگاهی و آکادمیک و مسیر دوم، ورود تجربی به این حوزه است.

وی توضیح داد که در کشور افرادی از مسیر دانشگاهی و با تحصیلات تخصصی وارد حرفه دندانسازی می‌شوند، اما در کنار آنها گروهی نیز به صورت تجربی این کار را فرا می‌گیرند. به اعتقاد او، بی‌نظمی موجود و اجرایی نشدن دقیق برخی قوانین موجب شده است تعداد دندان‌سازان تجربی در مقایسه با دندان‌سازان دانشگاهی افزایش پیدا کند و این موضوع در مواردی به کلیت حرفه آسیب بزند.

او بخشی از این مسئله را به ظرفیت محدود پذیرش دانشگاه‌ها مرتبط دانست و گفت تعداد دانشکده‌ها و ظرفیت پذیرش آنها پاسخگوی تمام متقاضیان ورود به این رشته نیست. به گفته آقامیرعبدالله، برخی دانشکده‌ها در نهایت سالانه حدود ۲۰ تا ۴۰ نفر دندان‌ساز فارغ‌التحصیل می‌کنند و این ظرفیت محدود، یکی از عواملی است که می‌تواند زمینه ورود افراد به مسیرهای تجربی را فراهم کند.

وی نبود قوانین و آیین‌نامه‌های دقیق یا اجرای نشدن کامل مقررات موجود و همچنین برخورد نامناسب با دندان‌سازان فاقد مجوز را از دیگر چالش‌های مهم این حوزه عنوان کرد و ساماندهی مناسب این حرفه را ضرورتی جدی برای دندانپزشک، بیمار و دندان‌ساز دانست.
ضرورت آگاهی بیماران از مسیر درمان

آقامیرعبدالله با اشاره به پیامدهای ورود افراد فاقد آموزش تخصصی به این حرفه اظهار کرد، بیمار یا دندانپزشک، به دلیل نداشتن اطلاعات تخصصی کافی و گاهی به علت مشکلات اقتصادی، ممکن است فردی را برای ساخت پروتز انتخاب کند که صرفاً به دلیل ارزان‌تر بودن خدمات فعالیت می‌کند. او هشدار داد، چنین انتخابی می‌تواند مشکلات بزرگی ایجاد کند و در برخی موارد پیامدهای آن غیرقابل جبران باشد. از نگاه وی، ساماندهی این حوزه باید به گونه‌ای باشد که دندانپزشک و بیمار بتوانند از صلاحیت و سطح تخصص فردی که ساخت پروتز را انجام می‌دهد، اطلاع داشته باشند.

آقامیرعبدالله در همین زمینه پیشنهاد کرد برای افرادی که امکان ورود مستقیم به دانشگاه را ندارند، مسیرهای آموزشی مشخص و کنترل‌شده‌ای ایجاد شود. وی توضیح داد که همه افراد نمی‌توانند از طریق دانشگاه و کنکور سراسری وارد این رشته شوند، اما این موضوع نباید به معنای بسته شدن مسیر آموزش برای علاقه‌مندان باشد.

او ایجاد سازوکاری آموزشی مانند مدرسه دندانسازی را یکی از پیشنهادهای قابل بررسی دانست؛ سازوکاری که از یک سو استانداردهای آموزشی را رعایت کند و از سوی دیگر به بی‌قانونی و بی‌نظمی منجر نشود.

دو گروه از دندان‌سازان غیرمجاز

امیرعبدالله در تشریح وضعیت تکنسین‌ها و دندان‌سازان فاقد مجوز، به وجود دو گروه متفاوت اشاره کرد.

به گفته وی، گروه نخست افرادی هستند که رشته پروتزهای دندانی را در دانشگاه خوانده و فارغ‌التحصیل شده‌اند، اما هنوز برای دریافت پروانه یا جواز کسب اقدام نکرده‌اند. او این گروه را نیز بخشی از چالش‌های موجود دانست و تأکید کرد فرآیند دریافت مجوز برای این افراد نیز با مشکلاتی همراه است.

گروه دوم افرادی هستند که اساساً در دانشگاه تحصیل نکرده‌اند و گاهی حتی با مدرک زیر دیپلم، از طریق خانواده یا به صورت تجربی وارد این حرفه شده‌اند. برخی از این افراد پس از کسب تجربه محدود، اقدام به تأسیس لابراتوار می‌کنند.

وی ادامه داد، در بعضی موارد، دندانپزشک به دلیل پایین‌تر بودن هزینه خدمات، سفارش ساخت را به چنین افرادی می‌سپارد. آقامیرعبدالله معتقد است این روند در نهایت می‌تواند پیامدهای نامطلوبی برای بیمار، دندانپزشک و کل فرآیند درمان داشته باشد.
توصیه به نسل جدید؛ مسیر آکادمیک را انتخاب کنید

آقامیرعبدالله در پاسخ به مهم‌ترین توصیه خود برای نسل جدید، بر ضرورت ورود آکادمیک به حرفه دندانسازی تأکید کرد.

او با اشاره به سابقه ورود رسمی این رشته به دانشگاه‌های کشور عنوان کرد، اگر ورود دندانسازی به دانشگاه را مبنا قرار دهیم، سابقه آن به دهه ۴۰ بازمی‌گردد. از نگاه او، هر فردی که قصد ورود به این حرفه را دارد، بهتر است مسیر دانشگاهی را انتخاب کند.

وی در عین حال ورود تجربی به این حرفه را به طور کامل غیرممکن ندانست، اما تصریح کرد فردی که به شکل تجربی وارد این حوزه می‌شود، می‌تواند در بخش خاص و رده پایین‌تری از این شغل فعالیت کند و نباید مسیر تجربی به الگویی برای ورود افراد فاقد آموزش تخصصی به سطوح حرفه‌ای تبدیل شود.

آقامیرعبدالله یکی از مشکلات موجود را روندی دانست که در آن فرد ابتدا به عنوان دستیار، منشی یا نیروی خدماتی وارد یک مجموعه می‌شود، سپس بخشی از کار را یاد می‌گیرد و در ادامه، بدون گذراندن آموزش آکادمیک، لابراتوار تأسیس می‌کند. به اعتقاد او، این روند اشتباهی است که نباید به عنوان الگو به نوجوانان و جوانان معرفی شود.

وی به نوجوانان و جوانانی که در آستانه انتخاب رشته و شغل قرار دارند توصیه کرد در صورت علاقه‌مندی به این حرفه، مسیر دانشگاهی را انتخاب کنند و اگر در داخل کشور امکان پذیرش نداشتند، می‌توانند تحصیل در دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت بهداشت ایران در کشورهای دیگر را نیز در نظر بگیرند.

خلأ آموزش مدیریت در دانشگاه‌ها

یکی دیگر از دغدغه‌های مطرح‌شده از سوی آقامیرعبدالله، نبود آموزش‌های مدیریتی و اجرایی در کنار آموزش تخصصی رشته پروتزهای دندانی است.

او توضیح داد که فارغ‌التحصیل این رشته هنگام خروج از دانشگاه، مهارت‌های تخصصی دندانسازی را آموخته است، اما برای تأسیس و اداره یک لابراتوار، ممکن است آموزش کافی درباره اصول مدیریت، استخدام، گزینش و پذیرش نیرو، اخراج، بیمه و مالیات دریافت نکرده باشد.

به گفته وی، موضوعاتی مانند آشنایی با بیمه پرسنل، مالیات، معاونت‌های درمان، وزارت بهداشت، اداره کار، سازمان تأمین اجتماعی، شهرداری و سایر ادارات مرتبط، در دانشگاه‌ها به اندازه کافی آموزش داده نمی‌شوند.

آقامیرعبدالله معتقد است این خلأ باعث می‌شود فارغ‌التحصیل پس از ورود به بازار کار، بسیاری از مسائل مدیریتی را با آزمون و خطا یاد بگیرد؛ از بستن یک قرارداد اجاره ساده گرفته تا استخدام نیرو و سایر مسائل اجرایی.

او تأکید کرد، یک متخصص موفق صرفاً به دانش فنی نیاز ندارد و آموزش مباحث مدیریتی و اجرایی نیز باید در مسیر آماده‌سازی دانشجویان برای ورود به بازار کار مورد توجه قرار گیرد.

نبوغ و خلاقیت؛ عامل مهم پیشرفت در دندانسازی

آقامیرعبدالله در بخش دیگری از این گفت‌وگو، نقش نبوغ، خلاقیت و ابتکار را در حرفه دندانسازی بسیار پررنگ دانست.

وی اظهار کرد، دندانسازی از جمله مشاغلی است که خلاقیت در آن نقش بسیار زیادی دارد و همین ابتکار و نوآوری می‌تواند زمینه‌ساز پیشرفت مستمر در این حوزه باشد.

او ورود فناوری‌های جدید، از جمله دنیای دیجیتال و تکنولوژی‌های نوین به دندانسازی را نمونه‌ای از این تحول دانست و تأکید کرد اگر فعالان این حوزه با نوآوری همراه نباشند، از پیشرفت‌های جدید عقب خواهند ماند.

به گفته آقامیرعبدالله، نبوغ تنها در بخش فنی و ساخت محصولات اهمیت ندارد، بلکه در مدیریت لابراتوار، تجهیز و فرآیند ساخت نیز می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشد.

وی همچنین به تجربه‌های خود در کار با مواد مورد استفاده در لابراتوار اشاره کرد و توضیح داد که گاهی در جریان کار با این مواد و انجام آزمایش‌های کوچک، به نتایجی دست یافته‌اند که حتی برای تولیدکننده محصول نیز قابل توجه بوده است. به اعتقاد او، همین تجربه‌ها نشان می‌دهد

ابتکار و نوآوری می‌تواند علاوه بر کمک به فعال حرفه‌ای، به تولیدکننده نیز در بهبود محصول کمک کند.

شفافیت و صداقت؛ لازمه آگاهی بیمار

آقامیرعبدالله در پایان بر ضرورت افزایش آگاهی مردم نسبت به جایگاه علمی و آکادمیک رشته پروتزهای دندانی تأکید کرد.

وی توضیح داد که دو گروه مخاطب اصلی در این زمینه وجود دارند؛ مردم و بیماران از یک سو و مسئولان از سوی دیگر. از نگاه او، باید جایگاه علمی و آکادمیک رشته پروتزهای دندانی برای مردم به درستی شناخته شود تا بیماران نیز نسبت به حقوق خود آگاهی بیشتری داشته باشند.

او با اشاره به تجربه کشورهای توسعه‌یافته بیان کرد، در چنین کشورهایی، بیمار می‌داند قالبی که از او گرفته شده، برای ساخت پروتز به کدام لابراتوار ارسال می‌شود و آن لابراتوار از چه سطح علمی و تخصصی برخوردار است.

آقامیرعبدالله شفافیت در هزینه‌ها را نیز بخشی از حقوق بیمار دانست و بر ضرورت صداقت در توضیح هزینه‌های مربوط به محصول نهایی تأکید کرد. به گفته او، بیمار باید بداند هزینه پرداختی او بابت مواد مصرفی، دستمزد و مسئولیت حرفه‌ای چگونه محاسبه می‌شود.

وی خاطرنشان کرد، آگاهی بیمار باید به مرحله‌ای برسد که بداند مبلغ پرداختی بابت محصول نهایی، صرفاً هزینه مواد نیست و بخش دیگری از آن مربوط به دستمزد و مسئولیت حرفه‌ای است؛ همچنین در صورت بروز مشکل، باید مشخص باشد مسئولیت و جبران خسارت بر عهده چه فرد یا مجموعه‌ای است.

آقامیرعبدالله در جمع‌بندی دیدگاه خود تأکید کرد که بیماران باید از حقوق خود، دندانپزشکان از حقوق حرفه‌ای خود و دندان‌سازان و لابراتوارها نیز از حقوق و مسئولیت‌های خود آگاه باشند. از نگاه او، افزایش آگاهی، آموزش صحیح، ساماندهی حرفه و توجه به خلاقیت و نوآوری، از عوامل مهم در شکل‌گیری مسیر صحیح‌تر و حرفه‌ای‌تر در حوزه پروتزهای دندانی است.